

# **RIKSDAGENS REVISORERS BERÄTTELSE**

*över den år 1962*

*av dem verkställda granskningen av*

**RIKS BANKEN**

STOCKHOLM 1962

ISAAC MARCUS BOKTRYCKERI AKTIEBOLAG

Undertecknade, av innevarande års riksdag utsedda revisorer, får härmed avgiva den berättelse angående granskningen av riksbankens tillstånd och förvaltning som finnes föreskriven i 6 § av den för riksdagens revisorer gällande instruktionen.

Riksbankens räkenskaper för år 1960 är granskade av förra årets revisorer, och vid 1962 års riksdag har ansvarsfrihet blivit fullmäktige i riksbanken beviljad dels för förvaltningen under år 1960, dels ock för de beslut och åtgärder som finnes antecknade i fullmäktiges protokoll från och med den 10 januari 1961 till och med den 9 januari innevarande år. Den nu förrättade granskningen har till följd härav omfattat riksbankens räkenskaper för år 1961 och därjämte den del av det lopande årets förvaltning som är redovisad i fullmäktiges protokoll från den 10 januari till den 6 september 1962. Stockholm den 15 december 1962.

|                    |                  |                |
|--------------------|------------------|----------------|
| GÖRAN PETTERSON    | GUST. ELOFSSON   | P. A. SKÖLDIN  |
| ERIK BRANDT        | S. G. W. WAHLUND | EINAR HÆGGBLOM |
| EMIL NÄSSTRÖM      | JON N. JONSSON   | A. GILLSTRÖM   |
| CARL S:SON SCHMIDT | OLOF HAMMAR      | CARL ESKILSSON |

/ *Per Dahlberg*

## Riksbankens rörelse under år 1961

Från riksbankens utgående balansräkning meddelas här följande huvudposter:

| <b>Tillgångar</b>   |  |                           |
|---|--|---------------------------|
| <b>1960</b>   |  | <b>1961</b>               |
| 375 340 493: 92   | Guldbehållning .....   | kr. 397 707 131: 36       |
| 505 694 126: 78   | Övervärde å guld.....  | » 535 828 571: 37         |
| <u>881 034 620: 70</u>  |  | <u>933 535 702: 73</u>    |
| 1 184 864 600: —  | Utländska statspapper .....  | » 1 998 361 375: —        |
| 158 046 743: 86   | Utrikes växlar .....   | » 126 463 385: 59         |
| 211 343 379: 42   | Fordringar hos utländsk bank eller bankir, netto-<br>belopp .....                              | » 259 967 778: 67         |
| <u>10 771 198: 75</u>   | Övriga utländska tillgångar .....  | <u>10 770 992: 29</u>     |
| <u>1 565 025 922: 03</u>  |  | <u>2 395 563 531: 55</u>  |
| 4 350 000 000: —  | Skattkammarväxlar .....  | » 4 105 000 000: —        |
| <u>1 654 821 350: —</u>   | Statens och hypoteksinrättningars obligationer .....   | <u>1 597 016 025: —</u>   |
| <u>6 004 821 350: —</u>   |  | <u>5 702 016 025: —</u>   |
| 2 046 881: 62   | Diskonterade växlar .....  | » 1 534 850: 95           |
| 4 225 267: 05   | Hypotekslån .....  | » 4 899 410: 40           |
| <u>58 458 744: 14</u>   | Avbetalningslån .....  | <u>56 878 621: 78</u>     |
| <u>64 730 892: 81</u>   |  | <u>63 312 883: 13</u>     |
| <br>Hos riksgäldskontoret innestående pensionsfonds-<br>medel ..... |  |                           |
| 6 767 843: 18   | »  | 6 767 843: 18             |
| 17 163 626: 69  | »  | 17 724 878: 42            |
| 14 554 586: 21  | »  | 18 511 377: 51            |
| 139 064 975: 30   | »  | 118 164 278: 01           |
| 775 981 500: —  | »  | 775 981 500: —            |
| <u>103 464 200: —</u>   | Sveriges andel i Internationella återuppbyggndas-<br>bankens grundfond, inbetalat belopp ..... | <u>103 464 200: —</u>     |
| <u>9 572 609 516: 92</u>  | Summa kr.  | <u>10 135 042 219: 53</u> |

### Skulder

| 1960                     |  | 1961                                |
|--------------------------|--|-------------------------------------|
| 6 559 044 246:—          | Utelöpande sedlar .....                                | kr. 6 870 148 171:—                 |
| 3 813 733: 24            | Utelöpande postremissväxlar .....                      | » 10 436 125: 01                    |
| 118 256 532: 55          | Checkräkning (statliga myndigheter) .....              | » 209 359 809: 73                   |
| 154 471 697: 04          | » (bankaktiebolag) .....                               | » 162 553 302: 37                   |
| 1 485 477: 71            | » (andra insättare) .....                              | » 1 592 879: 32                     |
| <u>274 213 707: 30</u>   |  | <u>373 505 991: 42</u>              |
| 175 906: 56              | Depositions- och kapitalräkning .....                  | » 175 906: 56                       |
| —                        | Innestående särskilda fondmedel .....                  | » 15 395 987: 50                    |
| 4 408 138: 21            | Investeringskontomedel .....                           | » 2 132 839: 37                     |
| 7 404 733: 95            | Skogskontomedel .....                                  | » 6 374 356: 03                     |
| <u>1 143 502 020: 74</u> | Medel å konton för investering i skogsbruk och rörelse | <u>1 229 883 991: 50</u>            |
| <u>1 155 490 799: 46</u> |  | <u>1 253 963 030: 96</u>            |
| 615 075 173: 04          | Kursdifferenskonto .....                               | » 686 842 392: 07                   |
| 45 595 991: 53           | Övriga skulder .....                                   | » 115 001 439: 39                   |
| 50 000 000: —            | Grundfond .....  | » 50 000 000: —                     |
| 65 000 000: —            | Avbetalningslånefond .....                             | » 65 000 000: —                     |
| 20 000 000: —            | Reservfond .....                                       | » 20 000 000: —                     |
| 6 767 843: 18            | Pensionsfonder .....                                   | » 6 767 843: 18                     |
| 809 646: 11              | Balanserade vinstmedel från föregående år .....        | » 442 320: 01                       |
| <u>194 632 673: 90</u>   | Vinst för året .....                                   | <u>230 371 801: 21</u>              |
| <u>337 210 163: 19</u>   |  | <u>372 581 964: 40</u>              |
| 581 822 539: 95          | Internationella valutafonden .....                     | » 452 460 931: 20                   |
| <u>343 163: 21</u>       | Internationella återuppbyggnadsbanken .....            | <u>102 174: 08</u>                  |
| <u>9 572 609 516: 92</u> |  | <u>Summa kr. 10 135 042 219: 53</u> |

<sup>1</sup> Därav preliminära avgifter för 1960 till den allmänna tilläggspensioneringen kr. 247 000:—.  
<sup>2</sup> Därav preliminära avgifter för 1961 till den allmänna tilläggspensioneringen kr. 324 000:—)  
 efter avdrag av för mycket inbetalda avgifter för 1960).

### Vissa inom linjen förlida tillgångar

| 1960                  |  | 1961                            |
|-----------------------|--|---------------------------------|
| 158 037: 81           | Riksbankens mynt- och medaljsamling .....                  | kr. 158 037: 81                 |
|                       | Taxeringsvärdet av riksbankens fastigheter vid resp.       |                                 |
| 20 511 400: —         | års slut .....   | » 20 238 400: —                 |
| 1 800 000: —          | Aktier i Internationella Banken i Basel <sup>1</sup> ..... | » 1 800 000: —                  |
| <u>42 716 679: 69</u> | Vissa utländska obligationer och fordringar .....          | <u>40 996 283: 55</u>           |
| <u>65 186 117: 50</u> |  | <u>Summa kr. 63 192 721: 36</u> |

<sup>1</sup> Hela aktieinnehavet utgör Schw. Frcs 10 000 000:— (4 000 st. aktier à Schw. Frcs 2 500:—).  
 Av likviden härfor har 25 % erlagts.

Såsom riksbankens inkomster och vinster samt utgifter och förluster å den egentliga riksbanksrörelsen redovisas följande huvudposter:

### Inkomster och vinster

|                        |   | <b>1960</b> | <b>1961</b>            |
|------------------------|---|-------------|------------------------|
| 118 918: 04            | Diskonto å växlar .....   | kr.         | 112 642: 73            |
| 10 701 718: 94         | Räntor å hypotekslån m. m. ....   | *           | 11 698 136: 50         |
| 3 102 284: 70          | Räntor å avbetalningslån.....   | *           | 3 266 853: 13          |
|                        | Inbetalningar å inom linjen förda eller avskrivna<br>länefordringar .....       | *           | 799: 71                |
| <u>7 873: 34</u>       |   |             |                        |
| <u>13 930 795: 02</u>  |   |             | <u>15 078 432: 07</u>  |
| 64 097 091: 15         | Av utrikesrörelsen uppkommen vinst .....  | *           | 80 391 025: 28         |
|                        | Inkomst av svenska statspapper och obligationer,<br>efter nedskrivningar .....  | *           | 155 757 037: 10        |
| 137 893 120: 40        | Provisioner m. m. ....  | *           | 108 033: 39            |
| 70 077: 21             | Courtage å obligationer.....  | *           | 10 459: 70             |
| 5 208: 86              | Ränta å hos riksgäldskontoret innestående pensions-<br>fondsmedel .....         | *           | 351 927: 85            |
| 304 552: 94            | Avgifter för i förvar mottagna depositioner .....                               | *           | 426 609: 40            |
| 386 667: 28            | Ersättning för förvaltning av statens bosättnings-<br>länefond .....            | *           | 246 198: --            |
| 269 724: --            | Ersättning för förvaltning av statens egnahems-<br>länefond m. fl. fonder ..... | *           | 157 580: 50            |
| 168 458: 50            | Köpeskilling för försällda fastigheter .....                                    | *           | 430 000: --            |
| —                      | Inkomster av fastigheter .....  | *           | 387 261: 43            |
| 390 608: 38            | Kassaöverskott .....  | *           | 4 993: 33              |
| 2 755: 94              | Diverse .....   | *           | <u>28 701: 35</u>      |
| 129 472: 28            |   |             |                        |
| <u>139 620 645: 79</u> |   |             | <u>157 908 802: 05</u> |
| 217 648 531: 96        |   | Summa kr.   | 253 378 259: 40        |

### Utgifter och förluster

|                        |                                     | <b>1960</b> | <b>1961</b>            |
|------------------------|-------------------------------------|-------------|------------------------|
| 518 989: 39            | Räntor å inlåningsräkningar .....   | kr.         | 1 041 085: 50          |
| 11 703 774: —          | Arvoden och avlöningar .....        | *           | 12 216 775: 94         |
| 3 002 957: 98          | Pensioner .....                     | *           | 3 229 184: 40          |
| 3 565 268: 08          | Förvaltningsutgifter .....          | *           | 3 381 215: 94          |
| 24 868: 61             | Övriga utgifter .....               | *           | 138 196: 41            |
| 3 000 000: —           | Kostnader för sedeltryckeriet ..... | *           | 2 000 000: --          |
| 1 200 000: —           | Kostnader för pappersbruket .....   | *           | 1 000 000: --          |
| <u>23 015 858: 06</u>  |                                     | Summa kr.   | <u>23 006 458: 19</u>  |
| 194 632 673: 90        | Vinst .....                         | kr.         | 230 371 801: 21        |
| <u>217 648 531: 96</u> |                                     | Summa kr.   | <u>253 378 259: 40</u> |

### Riksbankens pappersbruk

Balansräkningen den 31 december 1961 visar följande:

#### Tillgångar

|                      |                                   | 1960             | 1961                 |
|----------------------|-----------------------------------|------------------|----------------------|
| 31 356: 64           | Kassa och postgiro .....          | kr.              | 102 095: 77          |
| 333 611: 28          | Fordringar .....                  | •                | 409 339: 41          |
| 812 430: 55          | Färdiglager .....                 | •                | 878 647: 48          |
| 533 057: 34          | Förråd .....                      | •                | 649 375: 36          |
| 339 924: 30          | Varor under arbete .....          | •                | 443 284: 73          |
| 2 482 820: 05        | Maskiner och inventarier .....    | •                | 2 296 891: 59        |
| 296 387: 81          | Nyanläggningar under arbete ..... | •                | 380 676: 60          |
| 963 283: 07          | Fastigheter .....                 | •                | 983 443: 03          |
| <u>5 792 871: 04</u> |                                   | <u>Summa kr.</u> | <u>6 143 753: 97</u> |

#### Skulder

|                      |                                     | kr.              | 1961                 |
|----------------------|-------------------------------------|------------------|----------------------|
| 46 608: 91           | Leverantörer .....                  | kr.              | 146 881: 06          |
| 44 498: 56           | Avlöningar för december månad ..... | •                | 37 097: 20           |
| 92 193: —            | Skattemedel .....                   | •                | 85 151: —            |
| <u>5 609 570: 57</u> | <u>Kapital .....</u>                | <u>•</u>         | <u>5 874 624: 71</u> |
| <u>5 792 871: 04</u> |                                     | <u>Summa kr.</u> | <u>6 143 753: 97</u> |

Vinst- och förlusträkningen visar följande:

#### Kostnader

|                      |                     | kr.              | 1961                 |
|----------------------|---------------------|------------------|----------------------|
| 1 846 496: 07        | Löner .....         | kr.              | 1 940 073: 66        |
| 361 854: 46          | Pensioner .....     | •                | 364 220: 69          |
| 1 339 409: 46        | Material .....      | •                | 1 290 870: 19        |
| 269 669: 85          | Avskrivningar ..... | •                | 280 628: 62          |
| 861 412: 05          | Omkostnader .....   | •                | 885 535: 36          |
| 117 455: 40          | Diverse .....       | •                | 108 924: 21          |
| <u>4 796 297: 29</u> |                     | <u>Summa kr.</u> | <u>4 870 252: 73</u> |

#### Intäkter

|                      |  | kr.              | 1961                 |
|----------------------|--|------------------|----------------------|
| 3 478 257: 85        | Försäljning av annat papper än sedelpapper .....                             | kr.              | 3 762 373: 94        |
| 218 403: 82          | Inkomst av fastigheter .....   | •                | 203 355: 57          |
| 799 132: 12          | Kostnad för sedelpapper .....  | •                | 734 945: 86          |
| <u>4 495 793: 79</u> |  | <u>Summa kr.</u> | <u>4 700 675: 37</u> |
| + 300 503: 50        | Ökning resp. minskning under året av lager av hel-<br>och halvfabrikat ..... | kr.              | + 169 577: 36        |
| <u>4 796 297: 29</u> |  | <u>Summa kr.</u> | <u>4 870 252: 73</u> |

### Riksbankens sedeltryckeri

Balansräkningen den 31 december 1961 visar följande:

|               |   | <b>Tillgångar</b> |               |
|---------------|---|-------------------|---------------|
|               |   | <b>1960</b>       | <b>1961</b>   |
| 160 446: 52   | Kassa, checkräkning och postgiro .....    | kr.               | 279 342: 90   |
| 222 775: 33   | Diverse debitorer .....                   | *                 | 258 086: 04   |
| 119 603: 49   | Förråd .....                              | *                 | 162 628: 60   |
| 124 242: 55   | Beställningar under arbete .....          | *                 | 221 713: 90   |
| 1 808 200: —  | Maskiner och inventarier .....            | *                 | 1 498 600: —  |
| 730 000: —    | Fastighet (tax.värde 1 500 000 kr.) ..... | *                 | 676 000: —    |
| <hr/>         |   | Summa kr.         | 3 096 371: 44 |
| 3 165 267: 89 |   |                   |               |
|               |   | <b>Skulder</b>    |               |
| 193 774: 25   | Diverse kreditorer .....                  | kr.               | 186 632: 45   |
| 2 971 493: 64 | Kapital .....                             | *                 | 2 909 738: 99 |
| <hr/>         |   | Summa kr.         | 3 096 371: 44 |
| 3 165 267: 89 |   |                   |               |

Vinst- och förlusträkningen visar följande:

|               |  | <b>Kostnader</b> |               |
|---------------|--|------------------|---------------|
| 1 477 629: —  | Löner .....                                    | kr.              | 1 519 912: 65 |
| 181 741: 97   | Pensioner .....                                | *                | 192 467: 99   |
| 347 981: 03   | Material .....                                 | *                | 428 358: 71   |
| 142 765: 73   | Avskrivningar å maskiner och inventarier ..... | *                | 432 888: 23   |
| 49 000: —     | Avskrivning å fastighet .....                  | *                | 54 000: —     |
| 708 254: 56   | Övriga omkostnader .....                       | *                | 527 153: 35   |
| <hr/>         |  | Summa kr.        | 3 154 780: 93 |
| 2 907 372: 29 |  |                  |               |

### Intäkter

|               |   |               |
|---------------|---|---------------|
| 903 683: 08   | Försäljningar av annan tillverkning än för riksbanken kr. | 988 542: 37   |
| 4 377: 14     | Kassabatter .....   | 7 012: 56     |
| 1 809 259: 46 | Riksbankens självkostnader för sedeltryckning ....        | 1 916 286: 59 |
| 158 062: 98   | Övrig tryckning m. m. .....                               | 145 468: 06   |
| <hr/>         | Transport kr.   | 3 057 309: 58 |
| 2 875 382: 66 |   |               |
| 31 989: 63    | Ökning av beställningar under arbete .....                | 97 471: 35    |
| <hr/>         |   |               |
| 2 907 372: 29 | Summa kr.   | 3 154 780: 93 |

Sedeltrycket har omfattat följande antal sedlar, nämligen:

| <b>1960</b>                                 | <b>1961</b>          |
|---|----------------------|
| 11 700 000 st. av 100-kronors valör .....   | 13 500 000 st.       |
| 6 750 000 * * 50- * *                       | 1 800 000 *          |
| 11 616 200 * * 10- * *                      | — *                  |
| 16 219 400 * * 5- * *                       | 20 795 600 *         |
| <hr/> 46 285 600 st. eller sammanlagt ..... | <hr/> 36 095 600 st. |

#### **Tillstyrkan av ansvarsfrihet**

Till fullgörande av föreskriften i 19 § av gällande instruktion får revisorerna anmäla, att revisorerna för sin del tillstyrker att ansvarsfrihet för riksbankens förvaltning under den tid revisionen omfattat beviljas fullmäktige.